

SỨC THUYẾT PHỤC TỪ MÔ HÌNH “NUÔI TÔM LIÊN KẾT” TẠI THÁI BÌNH

ThS Nguyễn Anh Tuấn

Trung tâm Thông tin KH&CN Thái Bình

Sở KH&CN Thái Bình

Phương thức "nuôi tôm liên kết" trong nhà kính theo hướng ứng dụng công nghệ cao ở huyện Thái Thụy, tỉnh Thái Bình được đánh giá là chắc ăn, rất ít rủi ro, dịch bệnh, mang lại suất lợi nhuận cao gấp 4 đến 5 lần so với nuôi truyền thống. Chính vì vậy, thời gian qua, nhiều chủ đầm nuôi trồng hải sản ở Hải Phòng, Quảng Ninh và một số địa phương ven biển lân cận đã về Thái Bình nghiên cứu học tập và hợp tác phát triển... Chúng ta sẽ cùng tìm hiểu mô hình "nuôi tôm liên kết" hiệu quả này trong bài viết dưới đây.

Được sự hỗ trợ của Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Thái Bình, từ cuối năm 2012, Doanh nghiệp Phương Nam - chuyên sản xuất, ương nuôi và nuôi thương phẩm các giống hải sản ở huyện Thái Thụy, Thái Bình đã thực hiện Dự án "Ứng dụng tiến bộ khoa học và công nghệ xây dựng mô hình nuôi thương phẩm tôm thẻ chân trắng trong nhà kính theo hướng ứng dụng công nghệ cao tại Thái Bình". Sau hơn 3 năm triển khai thực hiện, đến nay Dự án đã khẳng định hiệu quả kinh tế - kỹ thuật thuyết phục, đã và đang thu hút sự quan tâm đặc biệt của người nuôi trồng hải sản trong và ngoài tỉnh. Nhiều chủ đầm nuôi trồng hải sản ở Hải Phòng, Quảng Ninh và một số địa phương ven biển các tỉnh lân cận đã về Doanh nghiệp Phương Nam nghiên cứu, học tập, tiếp thu công nghệ và hợp tác phát triển.

Dự án đã xây dựng được mô hình hợp tác - liên doanh liên kết theo phương thức thỏa thuận "mềm": 1) Chủ đầm: bỏ mặt bằng

xây dựng ao nuôi; góp từ 50% đến toàn bộ vốn đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng ao nuôi; chi toàn bộ vốn lưu động/vụ nuôi; 2) Doanh nghiệp Phương Nam: cung cấp và vận hành kỹ thuật công nghệ từ khâu thiết kế, xây dựng cơ sở hạ tầng ao nuôi và quy trình nuôi; đầu tư phần vốn xây dựng cơ sở hạ tầng còn lại; cung ứng con giống, thức ăn tiêu chuẩn và bao tiêu sản phẩm. Với phương thức này, tới nay tổng diện tích "nuôi

tôm liên kết" trong nhà kính giữa Doanh nghiệp Phương Nam với các hộ nuôi trồng ở Thái Thụy đã lên tới trên 10 ha và đang tiếp tục mở rộng sang các xã thuộc 2 huyện ven biển Thái Bình.

Với việc ứng dụng công nghệ nuôi trồng trong nhà kính kết hợp phương thức "nuôi liên hoàn từ bể ương ra ao nuôi thương phẩm" để giảm bớt thời gian giai đoạn nuôi ao, công nghệ nuôi tôm nhà kính của Doanh nghiệp Phương Nam

Nhà kính "nuôi tôm liên kết" của chủ hộ Phạm Văn Chính xã Thụy Hà, huyện Thái Thụy, Thái Bình (Ảnh: Tuấn Anh)

đã đưa từ 2 vụ nuôi/năm (nuôi cổ truyền) lên 4 vụ nuôi/năm, đưa năng suất nuôi trồng từ khoảng 1 kg/m² (nuôi cổ truyền) lên trên 2 kg/m² và đưa trọng lượng tôm thương phẩm từ 70-75 con/kg (nuôi cổ truyền) lên 30-35 con/kg chỉ sau 105 ngày nuôi. Theo ông Đỗ Quang Bốn - Giám đốc Doanh nghiệp Phương Nam, nếu thực hiện phương thức nuôi thâm canh cao trong nhà kính thì có thể đưa năng suất tôm nuôi lên cả trăm tấn/ha/vụ.

Việc đưa từ 2 vụ lên 4 vụ nuôi/năm không chỉ đơn thuần mang lại hiệu quả kinh tế cao nhờ việc tăng hệ số quay vòng ao nuôi, quay vòng vốn, rút ngắn thời gian khấu hao ao nuôi, sớm thu hồi vốn đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng ao nuôi... mà điều quan trọng là, 2 vụ nuôi tăng thêm thực chất là 2 vụ nuôi trái vụ nên đã tránh được tình trạng “được mùa thì rớt giá” trong sản xuất. Đặc biệt, trong điều kiện thời tiết đông giá, các tỉnh phía Bắc không thể nuôi tôm theo phương thức cổ truyền, việc nuôi theo công nghệ mới này giúp có tôm xuất bán vào dịp Tết Nguyên đán là hết sức có ý nghĩa.

Các chủ “Ao nuôi liên kết” cho biết, nhờ ưu thế sản phẩm trái vụ nên tôm xuất bán vào dịp cuối năm, đặc biệt vào dịp Tết Nguyên đán, có giá cao gấp rưỡi, thậm chí gấp đôi những tháng chính vụ. Cũng nhờ lợi thế công nghệ nuôi nhà kính, chủ động thực hiện việc kiểm soát nhiệt độ, kiểm soát môi trường, hạn chế đến mức thấp nhất các tác động bất lợi ngoài môi trường tự nhiên nên giảm thiểu bệnh dịch, đảm bảo an toàn sản xuất, giảm thiểu rủi ro trong nuôi trồng, tạo điều kiện nuôi thâm canh và thâm canh

cao, chủ động được thời điểm thu hoạch, nhờ đó đồng thời giải quyết được cả 2 mục tiêu là năng suất và chất lượng tôm thương phẩm, sau đó là giá cả, và cuối cùng là “suất lợi nhuận” trên một đơn vị diện tích ao nuôi cũng như trên đồng vốn đầu tư.

Sau 4 vụ “nuôi tôm liên kết” với Doanh nghiệp Phương Nam, các chủ “Ao nuôi liên kết” khẳng định, phương thức nuôi tôm trong nhà kính theo hướng ứng dụng công nghệ cao là phương thức nuôi chắc ăn, rất ít rủi ro, dịch bệnh và có thể mang lại suất lợi nhuận cao gấp 4 đến 5 lần, thậm chí còn cao hơn nữa so phương thức nuôi truyền thống. Tuy nhiên, một trong những trở ngại lớn nhất cho phương thức nuôi trồng này là vốn đầu tư ban đầu cao (8-9 tỷ đồng/ha) và để thực hiện nuôi trồng độc lập thì “hộ nuôi trồng” phải có đủ kiến thức chuyên môn cần thiết trong việc ứng dụng kỹ thuật, công nghệ mới về thiết kế, xây dựng ao nuôi và công tác vận hành, quản lý kỹ thuật nuôi trồng nhà kính.

Trong chuyến thăm Doanh nghiệp của đoàn công tác Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Thái Bình sau cơn bão số 1 năm 2016 vừa qua, trao đổi về lợi thế của công nghệ nuôi trồng nhà kính, ông Đỗ Quang Bốn cho biết, hiện nay Doanh nghiệp Phương Nam đang tiếp tục thực hiện dự án phát

triển công nghệ nuôi thâm canh cao kết hợp áp dụng nuôi trồng theo tiêu chuẩn VietGAP để nâng cao chất lượng tôm thương phẩm đáp ứng mục tiêu xuất khẩu và nhu cầu tiêu dùng ngày càng cao trong nhân dân, và sẽ tiếp tục ứng dụng công nghệ nuôi trong nhà kính với một số đối tượng nuôi khác. Ông Bốn cũng trao đổi thêm, để giảm thiểu thiệt hại các yếu tố cơ sở hạ tầng nhà kính ao nuôi khi gió bão, hệ thống mái kính cần được thiết kế khoa học, hợp lý, chống chịu tốt với điều kiện gió bão ven biển, để mỗi khi bão về cho phép xử lý một cách nhanh chóng và hiệu quả.

Trong bối cảnh biến đổi khí hậu và đặc biệt, đối tượng nuôi trồng hải sản thường là những sinh vật dễ bị tổn hại bởi các yếu tố biến đổi bất lợi ngoài môi trường tự nhiên thì nghề nuôi trồng các giống hải sản có giá trị kinh tế cao luôn tiềm ẩn nhiều rủi ro. Khai thác tiềm năng kinh tế biển dưới góc độ nuôi trồng luôn là câu hỏi lớn đối với hầu hết các chủ ao nuôi. Do đó, mô hình công nghệ nuôi trồng trong nhà kính kết hợp với sự liên kết hợp lý giữa doanh nghiệp và ngư dân ở huyện Thái Thụy đang mở ra một hướng mới cho việc khai thác có hiệu quả hơn tiềm năng kinh tế biển của tỉnh Thái Bình.